

De Courant wordt Maandag, Woensdag en
Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt
als 's Zaterdag Avond.

WOENSDAG, 8 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar;
de afzonderlijke nummers worden tegen 10
Centen afgegeven.

Bij dit Nummer behoort een stadsberigt behelzende het nieuwe Reglement
op de Gebuurten.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 7 Junij.

Het Musiekcörps der Schutterij zal ten genügen van het publiek, weder
gedurende het schoone jaargetijde op het Ruïneplein in de daartoe van stads-
wege geplaatste nieuwe tent, des Donderdags avonds te half acht ure bij
gansig weder om de veertien dagen eenige muziekstukken uitvoeren, te
beginnen op aanst. Donderdag.

Vergelijkende Staat van de opbrengst der opcenten en eigene middelen,
ten behoeve dezer Gemeente geheven, gedurende de maanden Mei 1852
en 1853.

	1852.	1853.
Geheel opcenten	f 1,781.07	f 1,603.05
Geheel eigen midd.	449.72	312.45
	f 2,230.79	f 1,915.50
Gemeen opcenten	f 8,216.39	f 9,575.96
Gemeen eigen midd.	230.72	345.56
	f 8,447.11	f 9,921.52
Wijn opcenten	f 1,533.95	f 1,472.75
Wijn eigen midd.	f 1,878.35	f 1,991.41
	f 2,387.98	f 2,509.28
Binnenl. Geheel opcenten	f 4,266.34	f 4,300.69
Binnenl. Geheel eigen midd.	f 56.42	f 91.00
	f 142.66	f 144.34
Buitenl. Geheel opcenten	f 199.08	f 235.34
Buitenl. Geheel eigen midd.	f 146,677.28	f 147,845.81

Meerder over 1853. f 1,168.53.

De Staats-Courant deelt een berigt mede van den Heer Dr. Janssen,
Conservator aan 's Rijks Museum van Oudheden alhier, omtrent de voortge-
zette opgravingen onder Hilversum, die tot merkwaardige ontdekkingen heb-
ben geleid en welk berigt wij hier met eenige verkorting overnemen.

Er zijn thans, op eene ruimte van nog niet 100 ellen, gelegen aan de
zuidelijke helling der hooge heide, 13 onderaardsche bevoerde haardsteden
ontdekt, ééne el hoog met zandaarde overdekt, en waaruit meer dan 300 uit
steen bewerkte gereedschappen zijn opgehaald. Die gereedschappen: slinger-
ballen, lans- en pijlschijven, wiggen, messen en slijpstenen, zijn voor het
grootste gedeelte (290 stuks) in 's Rijks Museum van Oudheden gekomen,
waarvan de Conservator, de Heer Janssen, die opgravingen meerendeels ge-
leid heeft. Deze gereedschappen zijn in het algemeen ruw bewerkt, uit rol-
stenen die thans nog op de heide gevonden worden, en zijn soms slechts aan
een paar zijden geslepen; van vuursteen zijn alleen drie kleine mesjes. De
lans- en pijlschijven (die het grootste getal uitmaken) zijn van een geheel
andere vorm, te weten: langwerpig en aan 4 zijden tot eene punt bijgesle-
pen gelijk zij elders, ook in het buitenland, nog niet gevonden zijn. Ook
de haardsteden zelve zijn, hoe ruw ook, als eenig te beschouwen; weshalve
er doorsneden, plattegronden en teekeningen van vervaardigd zijn, terwijl er
een, door de zorg van den Heer A. Perk te Hilversum, voor ondergang is be-
waard geworden, door overplaatsing op een stuk gemeentegrond, niet ver van
de ontdekkingsplaats verwijderd. Alle haardsteden bestonden uit een vloer
van keisteenen, p. m. ééne el lang en ruim eene halve el breed, zonder enig
cement of kalk, in het zand gevlijd, en die soms hoogsgewijs, meest echter
aan 3 zijden besloten werd door een uit keisteenen opgestapeld muurtje van
p. m. 20 duim dikte en 50 tot 60 hoogte. — De meeste steenen gereedschap-
pen werden steeds gevonden onder éenen steen, rechts of links aan den ingang
der haardsteden en die gewoonlijk nog door een tweeden steen bedekt was.
Onder dien steen (die meestal plat was, en p. m. 30 duim middellijn had)
lagen dan de gereedschappen dicht naast elkander gevlijd, soms meer dan 30
stuks bijeen, tusschen en op houtskolen en asch, terwijl zich soms, onder die
asch en houtskolen nog verbrande beenderen bevonden, die daar opzettelijk in
een kuilje geplaatst waren, ter diepte van p. m. 20 duim. Soms evenwel
vond men er geen beenderen onder, maar waren deze afzonderlijk geplaatst

onder eenen anderen steen, die juist aan de tegenovergestelde zijde van den
ingang lag. Tusschen de beenderen, vond de Heer Conservator Schlegel, die
zich met het onderzoek daarvan belast had, geene menschen- maar alleen
dierenbeenderen, en wel een gedeelte van den staand van een bever; ge-
deelten van het os canon van een herkauwend dier, waarschijnlijk een
rond; en fragmenten, hoogst waarschijnlijk van eene geit of een bok.

Uit een en ander gist de kundige onderzoeker dat die haarden hoofdzakelijk
de bestemming van offerplaatsen gehad hebben; waarbij echter in het oog is
te houden, dat het volk waarvan zij afstammen, nog op een lagen trap van
beschaving stond, denklijk nog de fetis-dienst was toegedaan, landbouw
noch bewerking van metalen kende, van jagt en vischvangst leefde en tot
die allerondste bewoners dezer landen behoorde, waarvan de Hannebedden
afkomstig zijn, vallende in de zogenaamde steenperiode, toen Celten en
Germanen in onze geschiedenis nog niet opgetreden waren en die duizenden
meer jaren vóór Christus kan opklimmen.

— Het R. K. weeshuis te Schiedam zal worden afgebroken en een nieuw
opgebouwd, hetgeen door P. W. van Dijk is aangenomen voor f 24,995.

— De Heer Mr. J. R. Thorbecke heeft de benoeming als lid van de Tweede
Kamer voor het kiesdistrict Maastricht aangenomen, zoedat voor Breda eene
nieuwe kens zal moeten plaats hebben.

— De algemeene vergadering der Nederl. Maatschappij: Ter bevordering der
Pharmacie, zal gehouden worden te Amsterdam, op Woensdag, den 29sten
dezer, in het gebouw, genaamd: het Wapen van Amsterdam, des morgens
ten 10 ure.

— De N. R. C. maakt in een uitvoerig berigt de liefhebbers van boeken,
van prent- en prachtwerken, maar ook vooral de beminnaren en beoefenaren
der natuurlijke historie opmerkzaam op den hoogst belangrijken Catalogus der
nagelaten boekerij van Dr. Dalen, bij Boekhandelaren J. van Baalen & Zonen,
te Rotterdam uitgegeven, uit welk berigt wij het volgende hier overnemen.

De Catalogus is in afdeelingen verdeeld: De eerste afdeeling toont duidelijk
dat vroeger het plan heeft bestaan, om eene algemeene bibliotheek van groote
uitgebreidheid te vormen, daar men in verschillende vakken godde schrijvers
en goede uitgaven aantreft.

De tweede afdeeling bevat 152 nummers prachtwerken, meest allen belang-
rijk, zoo als de *Galerie de Florence*, de werken van Hogarth, eene ver-
zameling van Ridinger's werken, zoo als die alleen door moede, tijd en geld
bije te brengen is, de *Description de l'Égypte*, van de Veld's *Oost-Indië*,
La Borde St. Non, Choiseul Gouffier, Freycinet, Prins Maximiliaan, een proef-
druk exemplaar van het *Musée Napoléon*, enz.

De derde afdeeling is geheel aan *Natuurlijke Historie* gewijd en kosten
noch moeite zijn gespaard om dees hoogst belangrijk te maken.

De vierde afdeeling bevat een uitmuntend systematisch gerangschikt lijst
van hoorns en schelpen, ruim 3000 nummers inhoudende, onder welke de
kostbaarste en zeldzaamste voorwerpen gevonden worden.

De vijfde en laatste afdeeling is aan *Dag- en Nacht-Kapellen* en *Torren*
gewijd, en het is aan deze dat door den Heer Dalen tot in de laatste dagen
zijns levens de grootste zorg is besteed. Ofschoon de catalogus wees eenigzins
aanwijst hoe hij daarin geslaagd is, moet men de verzamelingen zien om er
zich een juist denkbeeld van te kunnen maken.

— Van den 3^{den} tot den 12^{den} Oct. aanst. zal door de maatschappij van
nijverheid voor het arrondissement Breda, gehouden worden eene tentoonstel-
ling van voorwerpen van nijverheid en kunst, en wel ter gelegenheid van het
25-jarig bestaan der Koninkl. akademie aldaar.

's GRAVENHAGE, 7 Junij.

Z. M. heeft de gedane benoeming van een Burgemeester van Stein, prov.
Zuidholland, ingetrokken en aldaar als zoodanig benoemd M. Vaessen.

— Z. M. heeft benoemd tot lid der Arr.-Regtbank te Haarlem Mr. J. J.
Enschedé, thans Substituut-Griffier bij die Regtbank.

— Naar men verneemt, zal Z. K. H. Prins Hendrik met zijne Gemalin,
bij de plegtige intride in de residentie, gezeten zijn in een rijtuig, bespan-
nen met zes paarden, omgeven door zes lakelijken, gevolgd door onderscheiden
hofkoetsen.

Men verneemt ook, dat op het paleis van Z. K. H. Prins Frederik, het
huis de Paauw, vele toebereidselen worden gemaakt tot het houden van feest-
ten bij gelegenheid van de aankomst van HH. KK. HH. Prins en Prinses

Hendrik. Onder anderen zal er een bal champêtre worden gegeven. De orangerie-zaal wordt daartoe in gereedheid gebracht.

Men verneemt dat vele bewoners van de straten, welke het Vorstelijk Echtepaar bij zijne aankomst zal doortrekken, voornemens zijne hune woningen met groen te versieren.

— De zangvereniging Caecilia alhier zal bij gelegenheid der feesten, welke serlang in deze residentie zullen worden gehouden, een wedstrijd geven van al de liedertafels van het Rijk. Daarbij zullen zes prijzen worden uitgereikt, onder anderen een door Z. M. den Koning, een door Z. K. H. Prins Frederik, Beschermheer der vereniging, en een door het stedelijk Bestuur. Men verneemt bovendien, dat de liedertafel Helicon, onder bescherming des Konings, al de zangverenigingen in de residentie en der afdeling 's Gravenhage van de Maatschappij ter bevordering der Toonkunst heeft uitgenoodigd zich te vereenigen met den stoet die HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik, bij hunnen intogt in deze stad, zal vergezellen.

— De inschrijvingen voor de inrigting van het Manège-gebouw tot eene kerk voor de Ned. Herv. gemeente alhier, hebben reeds het cijfer van f 40,000 bereikt. Gelijk bekend is, was er, naar raming eene som van f 100,000 benodigd, doch deze som heeft eene aanzienlijke vermindering ondergaan door de milde toezegging van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, die de bekostiging van een bekwaam orgel geheel ten zijnen laste heeft genomen.

— Z. Exc. de Heer Pahud, Minister van Koloniën, heeft voor eenige dagen de residentie verlaten, tot het doen eener buitenlandsche reis, tot herstel van zijne eenigzins geschokte gezondheid. Z. Exc. wordt reeds tegen het laatst der week hier terug verwacht.

— Tot den toegang naar de publieke tribune van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, welke vroeger op den Singel was, is thans eene andere geopend op het Binnenhof onder de galerij, door de deur waar eertijds de Officiërskamer was. Men komt dan onmiddellijk aan den trap, die naar de tribune leidt. De vroegere weg zal in het vervolg afgesloten worden.

— De Commissie van beheer over de tentoonstelling van schilderijen en verdere kunstwerken alhier, voor het jaar 1853, heeft bekend gemaakt, dat er eene verloting van kunstwerken zal plaats hebben, tot welk einde eenige werken zullen worden aangekocht. Aandeelen of loten zijn tegen betaling van f 5 verkrijgbaar. Even als bij vorige verlotingen, zullen, naar gelang van het grooter debiet van loten, de waarde en het aantal van de aan te koopen en te verloten stukken vermeerderd worden.

ROTTERDAM, 5 Junij.

Eergisteren arriveerde alhier van Boness het Engelsche sloepschip Favourite, Kapt. James Ainsley, te huis behoorende te Alon. Genoemde Kapitein ontdekte den 31sten Mei jl. in de Noordzee, de in gevaar verkeerende Russische bark Hoppet, Kapt. G. E. Serlartius, van Louisa, bestemd naar Cadix met eene lading hout. Niettegenstaande het onstunimige weder, besloot Kapitein Ainsley de equipage van het geheele mastelooze en op zijne lading drijvende schip hulp te verleenen, en had het onuitsprekelyke genoegen in drie togten met de sloep, onder bijzondere en hoogst moeilijke omstandigheden, den Kapitein en de geheel equipage, bestaande uit 14 man, het leven te redden. De schipbreukelingen werden met zeemanshartelijkheid verpleegd en behouden en wel hier aan de stad aangebragt.

AMSTERDAM, 6 Junij.

Z. K. H. Prins Frederik heeft eene aanzienlijke bijdrage geschonken aan het Diamantwerkers-weezenfonds alhier.

— Na de ontvangen mededeeling uit een particulieren brief, het verkiezingswerk in het hoofd-kiesdistrict Almelo betreffende, (zie ons n^o. van 3 Junij) schreven wij onmiddellijk aan een onzer vrienden te Almelo, wiens antwoord, heden ontvangen, wij onderstaand woordelijk mededeelen:

Almelo, 3 Junij 1853.

»Ook zonder uwe aanvraag zoude ik u heden geschreven hebben, ten einde u van den waren stand der zaken te onderrigten.

»Men vond op de stemlijsten van Tubbergen een persoon, die reeds voor eenige jaren overleden was, en men had nog meerdere aanmerkingen, waaruit de Officier van Justitie aanleiding vond het bureau van stemopneming van Tubbergen tot een verhoor op te roepen. Dat verhoor heeft gisteren plaats gehad, en ik darf u stellig verzekeren (daar ik zoo even met den Officier van Justitie uit de sociëteit kom, die mij zelfs veroordeeld heeft die verzekering namens Z. W. E. G. te doen), dat er geen rechtsingang is verleend, even zoo min als dat de Burgemeester is gevlugt en er arrestatiën hebben plaats gehad. Een en ander is dus onwaarheid, medegedeeld door iemand die waarschijnlijk een persoonlijke vijand van den Burgemeester is.

R. S. Ik heb den Burgemeester die voortvlugtig zoude zijn, gisteren zelve nog ergens aangetroffen!!

(Amst. Cour.)

— Aan het Handelsblad wordt uit Meppen van 27 Mei geschreven: Nadat gisteren de zoogenoemde processie bij het schoone Mei-weder afgeloopen was, is er een zwaar onweder ontstaan. Een bliksemstraal is in den toren der kapel van Groot Voller, behoorende tot het ambt Meppen, geslagen, waardoor de kapel met den toren geheel is afgebrand. De muren zijn slechts staande gebleven.

— Met het kofschip Gezina zijn van Groningen 16 koeijen en 2 stieren naar Rusland overgebracht, om de rassen aldaar te verbeteren.

UTRECHT, 6 Junij.

In de zitting van den Stedelijken Raad van 11. Donderdag is aangenomen de belasting op de honden, en wel a f 2.50 voor elken hond, behalve voor die honden, welke ter bewaking van plaatsen dienen, die in karn- of andere

molens loopen, schaapherdershonden, honden die als trekdiere worden gebezigd en als dusdanig door Burgemeester en Wethouders erkend zijn, en honden van jagers, die de jagt als nijverheid uitoefenen, welke allen slechts tegen f 1 per jaar belast zijn. Tevens is besloten, dat elke belaste hond een halsband zal moeten dragen, waarop de naam van den eigenaar staat, en waaraan, ten teken dat de belasting voldaan is, een metalen plaatje zal hangen, waarop aan de eene zijde het wapen van Utrecht en aan de andere zijde het nummer der quantitie van betaalde belasting voorkomt. Zij, die een hond voor de eerste maal aangeven, hebben het regt, om van die aangeving of inschrijving een schriftelijk bewijs te vragen, dat zoo lang geldig is, tot dat de hond van het metalen plaatje zal voorzien zijn. — Honden beneden de twee maanden oud zijn niet belastbaar.

's HERTOGENBOSCH, 1 Junij.

Gisteren werd alhier voor het front der parade afgestraft een grenadier, behoorende tot het regiment grenadiers en jagers, door den Provinciaalen Krijgsraad van Noordbrabant veroordeeld tot vervalling van den militairen stand en tot opsluiting in een rasp- of tuchthuis voor den tijd van 5 jaren, ter zake van eerste desertie in tijd van vrede en bedriegelijke oplichting.

Deze persoon, geboren te Bortel, had in het jaar 1850 zijn garnizoen te Delft verlaten en zich naar België begeven, waar hij zich te Brussel de kleeding van een Franciscaner monnik had weten te verschaffen.

Onder deze vermomming was hij naar herwaarts teruggekomen en had daardoor zich niet alleen aan de vervolgingen wegens zijne gepleegde desertie weten te onttrekken, maar ook verscheiden jongelieden van beider kunne hier te lande weten wijs te maken, dat hij voor een klooster in België kloosterlingen moest aanwerven, waartoe hij echter van de liefhebbers, want er deden zich werkelijk liefhebbers op, vooraf eene zekere som vorderde, bij wijze van handgeld. Toen hij echter vervolgens met zijne rekruten in een logement was gekomen, vertelde hij hun, dat hij hun Hollandsch geld tegen Belgische munt zou gaan verwisselen. Hij verwijderde zich dan ook, maar vergat, om tot die hem gevolgd waren, in het logement, waar hij hen had achtergelaten, terug te keeren.

Menigmaal schijnt hij op die wijze ons land verlaten en wederom bezocht te hebben, totdat hij eindelijk, over Pruisen nogmaals gerepatrieerd na eene bijna driejarige afwezigheid en na welligt ook in laatstgemeld land menigeen tot dupe van zijne geheel vreemdsoortige industrie te hebben gemaakt, in de ouderlijke woning te Bortel gearresteerd werd en aan de militaire justitie overgeleverd.

Over de ligtgeloovigheid van de goede lieden in de streken, die deze grenadier-monnik tot het tooneel zijner oplichterijen had gekozen, kan men zich waarlijk niet genoeg verwonderen.

(Prov. Gron. Cour.)

BIJENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 4 Junij.

In de zitting van het Lagerhuis van gisteren heeft de Minister Wood, Voorzitter van het collegie van toezigt voor de Indische aangelegenheden, uiteengezet hoe naar het oordeel der Regering het bestuur over Indie moet worden geregeld na den 30sten April 1854, met welken dag de thans daaromtrent geldende wetsbepalingen ophouden van kracht te zijn. De regeling van het bestuur over honderd vijftig miljoen mede-onderdanen was, zoo ving hij zijne vijf uren lange rede aan, eene zoo uiterst gewichtige taak.

Hij wees aan, welke vruchten het bestuur over Indie, zooals het nu sedert 20 jaren door de O.-I. Comp. gevoerd wordt, in Indie had voortgebracht. Hij achtte het onbillijk, den tegenwoordigen vooruitgang van Engeland tot maatstaf te nemen ter beoordeeling van Indie, alwaar de lbome volksaard, de godsdienstige vooroordeelen en verouderde gebruiken en velerlei andere hinderpalen den vooruitgang vertraagden. De Minister erkende dat in Indie veel, wat had behooren te worden gedaan, ongedaan gelaten was, vooral doordat de gestadige oorlogen geen middelen tot verdere verbeteringen overlieten, maar hij betoogde dat er reeds veel goeds in Indie was tot stand gebracht, en dat de bestuurders aldaar de stoffelijke en andere belangen der inwoners geenszins hadden verwaarloosd.

De grieven tegen het bestuur van Indie hebbende behandeld, wees hij op hetgeen door hetzelfde in de laatste 20 jaren was tot stand gebracht. Hij herinnerde de afschaffing van de slavernij, van den kindermoord, van het gebruik om de weduwen met het lijk des mans te verbranden, van de menschenoffers, de uitroeiing van de secte der Thugs of godsdienstige moordenaars, en haalde uit de tijden voor de Engelsche heerschappij, die door sommigen als de gouden eeuw van Indie schenen beschouwd te worden, tafereelen aan van wanbestuur, onveiligheid van personen en goederen, barbaarsheid en algemeene ellende. De verbetering in den toestand des volks bleek inzonderheid uit de groote toeneming van in- en uitvoer. Ook noemde hij nog, als blikken der zorg van de Indische Regering voor de belangen der inwoners, de opmeting van het grondgebied, de telegraphische gemeenschap tusschen al de groote steden, de oprigting van ziekenhuizen, de uitbreiding der koepokinenting, de stichting van scholen enz.

Er bestond derhalve — zoo vervolgde de Heer Wood — indien men het Indische bestuur naar zijne vruchten wilde beoordeelen, geen grond om het als eene krachteloze of ondoelmatige Regering te verwerpen.

Over de opvoeding der inlanders sprekende, zeide de Heer Wood, dat zij in de Europeesche letterkunde, waarvan thans meer werk gemaakt werd dan

van het verouderde Sanskrit, alsmede in de geselskaps groote vorderingen maakten. Hij gaf zeer gunstige berichten van de zendelingscholen, waarin medeweten der Brahminen de Bijbel pleegde gebruikt te worden; wel gingen weinig inlanders tot de Christenkerk over, maar de opvoeding die zij op de Christenscholen ontvingen, maakte hen tot betere menschen en ondermijnde meer en meer den grondslag van hun ontzenuwend en verlagend bijgeloof. De Regering liet de godsdienst der inlanders ongemoeid; door anders te handelen, zou zij slechts den vooruitgang der goede zaak tegenhouden; zij kon echter ook niet toelaten dat hij die het Christendom omhelsde, daarvoor met het verlies zijner bezittingen gestraft werd; en hierom had zij te recht verordend dat een Hindo door zijnen overgang tot de Christenkerk uit zijne kaste vallende, daarbij evenwel niet, gelijk de Hindosche wet medebrengt, zijne goederen aan zijne nabestaanden zou moeten afstaan; in het gebied van Hare Britsche Majesteit moest geene belijdenis van eenige godsdienstige overtuiging verbeurdverklaring na zich slepen. De toenemende beschaving der Hindos zou hen, naar de Heer Wood vertrouwde, allengs tot het Christendom brengen; maar deze uitkomst moest aan de Voorzienigheid overgelaten worden. Dat Engeland door de inlanders op te voeden en te ontwikkelen, zijn eigen gezag over hen verzwakte, was elders beweerd; hij geloofde het niet, daar beschavingen vooral gemeenschappelijke godsdienstbegrippen de inlanders nog naauwer aan Engeland zouden verbinden; doch ware het zoo, het bleef desniettemin Englands plicht voor al de belangen der Indische bevolking te zorgen en haren toestand te verbeteren; en wierd dan ook eenmaal het Indische rijk van Engeland afgescheiden, voor het moederland zou het in de wereldgeschiedenis veel vereerder zijn een beschaafd Christenrijk in Indië te hebben gesticht, dan eeuwig te blijven heerschen over een door bijgeloof en onkunde verlaagd volk.

— Eenige werklieden hebben terwijl zij voor eenige dagen het oude kruis op het Mark kerkhof (Somersetshire) naar een andere plaats overbragten, eenen flesch van een zonderlingen vorm gevonden, waarin verscheidene oude munten waren uit de tijden van Alfred, Athelstan en Kanut [872—1036]. Men twijfelt er niet aan, of zij zullen de Koningin ten geschenke worden gegeven.

— Het Matigheids Genootschap alhier heeft een dienst van pakethooten naar Australië opgericht. De California, metende 1000 ton, het eerste dat naar Australië, zal vertrekken, zal eenen aalmoezenier en eenen doctor, een bibliotheek van 200 deelen en een school voor kinderen hebben, enz. De passagiers zullen geene geestrijke dranken (wijn, bier en likeuren) mogen gebruiken, dan alleen op voorschrift van den doctor; noch kaart- noch dobbelspel zullen worden toegelaten; alleen op zekere plaats van het dek mag gerookt worden.

— De geleerde, uit Griekenland afkomstige, taalkundige Demetrius Galanos, die gedurende meer dan 20 jaren met roem den leerstoel voor de Sanskritsche taal en letterkunde te Benares (Hindostan) heeft vervuld, is in die stad overleden in den ouderdom van 69 jaren. Hij laat een groot aantal werken na, in handschrift, over de verschillende Aziatische taaltakken, de vrucht van veertig jaren studie. De Heer Galanos heeft die aan de Hoogeschool van Athene geschonken, op voorwaarde dat zij die zal uitgeven, tegelijk met ruime fondsen om deze taak te volbrengen.

— In de Middellandsche zee worden wederom schepen aangedaan door de Moeren, die de schepelingen overvallen en ze naar hunne rotskloven slepen.

— De North Star, een onlangs gebouwd stoomjagt, van 2000 ton, hetwelk den Heer van der Bilt te New-York toebehoort en uitsluitend tot het doen van pleziertogten bestemd is, kwam Woensdag morgen, binnen den korten tijd van 10 dagen en 9 uren, van genoemde stad te Southampton aan, met het doel om spoedig naar Petersburg en van daar naar de Middellandsche Zee te vertrekken, en verschillende Europese zeehavens aan te doen. Dit uitmuntend ingerigt vaartuig heeft 500,000 dollars (\$1,025,000) gekost. In een der etmalen van zijne reis heeft het 344 mijlen (115 uren) afgelegd.

— Van 1° Januarij tot 1° April zijn te San Francisco over de 10,000 vreemdelingen aangekomen en ruim 9,256 vertrokken, van welke 2,015 naar Australië.

— Uit Australië heeft men de bijzonderheden ontvangen van een ontzettend gevaar, waardoor 200 landverhuizers en 40 schepelingen waren bedreigd. Op 11 Dec. ontstond aan boord van het uit Londen naar Melbourne bestemde schip John Melhuish brand, doordien de stuurman heimelijk brandewijn uit een vat wilde tappen. Door snelle en moedige tusschenkomst, vooral van een der passagiers en het beleid van den Kapitein, werden de vlammen, die door het geestrijke vocht reeds aan een groot gedeelte van het schip waren medegedeeld, gebluscht. De passagiers hebben deze beide onverschrokken personen met rijke geschenken begiftigd. De stuurman werd in boeien geslagen en bij de aankomst van het schip te Melbourne aan de justitie overgeleverd.

FRANKRIJK.

PARIS, 5 Junij.

De *Assemblée nationale* herinnert, bij gelegenheid dat de genootschappen van moederlijke liefdadigheid onder bescherming der Keizerin worden geplaatst, dat de eerste vereeniging van dien aard alhier werd opgericht in 1788 onder bescherming van Maria Antoinetta.

— De steden zijn met Duitse landverhuizers opgevuld, welke aalmoezen vragen om zich over Havre naar Amerika te kunnen begeven.

— Vele departementale bladen gewagen van onaangenaamheden en moeilijkheden, waartoe de dit jaar verlangde deelneming der troepen aan de processen van den Sacramentsdag heeft aanleiding gegeven. Te Provins, Dept.

Seine et Marne, hebben de aspers-pompiers, na onderling overleg, geweldig zich bij den statelijken optocht te voegen; hunne plaats is toen door een regiment dragonders vervuld.

— De beroemde Duitse schaakspeler Kieseritsky, die gedurende de laatste 12 jaren in het Café de la Régence alhier steeds een drom schaakliefhebbers rondom zich verzameld zag, die zijne meesterlijk gespeelde partijen met de uiterste belangstelling bijwoonden, is aan een hersenontsteking overleden. Hij was ontegenzeggelijk de grootste theoreticus van het schaakspel en een uitmuntend beoefenaar daarvan. Menigmaal speelde hij drie partijen te gelijk, een met het schaakbord voor zich en twee uit het hoofd, zonder de oogen op de kampplaats van het edele spel te hebben gevestigd.

SARDINIE.

TURYN, 28 Mei.

De Kamer der Afgevaardigden heeft op voorstel harer commissie een wijziging gebragt in de nieuwe wet op de conscriptie. Vroeger waren alle jongelingen uitgesloten, die aan de kerkdienst waren verbonden; de Regering had voorgesteld dit te behouden. De Kamer evenwel heeft bepaald, dat de Regering de bevoegdheid zou hebben het aantal te bepalen van hen, die de Bisschoppen voor de loting kunnen aanwijzen als bestemd voor de kerkdienst, terwijl daarenboven ook een zeker aantal toekomstige geestelijken van andere gezindten, door de overheden van hunne kerk kunnen aangewezen worden, om vrij te zijn van de krijgsdienst.

— Graaf Balbo, de gewezen Voorzitter van den Ministerraad, is 11. Vrijdag overleden; hij was een der meest ervaren leden van de Kamer der Ge-deputeerden en bovendien een beroemd geschiedschrijver; zijn afsterven is een groot verlies voor Piëmont.

ITALIE.

ROME, 28 Mei.

Het besluit van den Koning van Pruisen tot oprigting eener Protestantsche ridderorde van St. Jan van Jerusalem, waardoor de oude Maltheser orde, een R. K. instelling, een Protestantsche mededingster zou bekomen, heeft bij de Romeinsche kanselarij nog meer ergernis dan verwondering gebaard. De Maltheser orde is in de Pauselijke Staten sedert vele jaren weder opgericht. Al de goederen die zij er vóór het jaar 1798 bezat, zijn haar teruggegeven geworden. Deze goederen bedragen aan grondeigendommen een waarde van omstreeks honderd millioen francs; zij zijn als kommanderij of als beneficie in bezit van de hooge leden der orde en van de ridders die dagelijks in haar worden opgenomen. Even als de oude leden dier geestelijke broederschap, verbinden zij zich tot den ongehuwden staat en het bestrijden der ongeloovigen; en verteren in afwachting eener gelegenheid om deze laatste gelofte te vervullen, de inkomsten der orde.

Het spreekt van zelve, dat de nieuwe leden allen Geestelijken, Kardinalen en Romeinsche Edellieden zijn. — Terwijl deze Heeren zich in het rustige bezit van deze schatten waanden, vernemen zij, dat ook andere aanspraak er op maken, en dat, behalve Oostenrijk, ook Pruisen, die orde heeft hersteld en regtelijk aanspraak op die bezittingen maakt.

— De Paus is den 25sten van zijn uitstapje naar Anzio in zijne hoofdstad teruggekeerd. Eene talloze menigte had zich langs zijnen weg geschaard, om hem te verwelkomen. Pius IX geniet de volmaakte gezondheid. Gisteren heeft de Koning van Beijeren afscheid van den Paus genomen; deze laatste heeft ook al de personen, behorende tot 's Konings gevolg, bij zich ontvangen.

— De zaak van den beruchten industrie-ridder Prins Alessandra Clemente Altieri, die als apostolische ablegaats Duitschland, Hongarije en Polen doorreisde en vele Bisschoppen bedrogen heeft, dient thans hier voor het gerecht. Hij is in Oostenrijk gevat en naar Rome gezonden. Zijne acte van beschuldiging beslaat 40 tellen druks. Hij is geen geestelijke, ofschoon hij zich voorloofde, als apostolische ablegaats, den pauselijken zegen uit te spreken en alle mogelijke geestelijke magt uit te oefenen, maar een landbewoner van Ceva, genaamd Luigi Stefano Giovanni Berrutti.

PRUISSEN.

BERLIN, 5 Junij.

In den nacht van den 2^{den} is de Bleibach, waarschijnlijk door een hooger gevallen wolkbreuk, weder zoodanig en zoo snel buiten hare oevers getreden, dat de menschen te Commern zich ter naauwernood in boomen en op de daken redden konden. Er kwamen geene menschen door om, doch er is veel vee verdrongen; geheele stallen met schapen verdwenen, zonder een spoor achter te laten.

OOSTENRIJK.

WIEN, 3 Junij.

Het geschil tusschen onze Regering en Zwitserland schijnt in der minne te zullen worden geschikt. Door ons Kabinet zijn zeer geruststellende verklaringen afgelegd, en de Bondsraad heeft den Heer Steiger, die ad interim belast is met de vertegenwoordiging van Zwitserland alhier gelast, om tot nadere aanschrijving, de aan zijne betrekking aldaar verbondene werkzaamheden voort te zetten.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, 30 Mei.

Het bericht van het vertrek van Vorst Menzikoff uit deze stad was den 28sten 11. te St. Petersburg ontvangen en twee dagen later werd de buitengewone Gezant zelf in de Russische hoofdstad verwacht. De Heer van Nesselrode, de zoon van den bekenden Graaf van dien naam, was in der tijd

met het Gezantschap van Vorst Menzikoff alhier aangekomen en heeft ook met dien Vorst de Turksche hoofdstad weder verlaten, doch, terwijl Vorst Menzikoff over Odessa onmiddellijk naar St. Petersburg is gereisd, is de Heer van Nesselrode over Weenen en Parijs naar Londen vertrokken; H. Vrijdag was hij te Weenen aangekomen.

De Londensche *Globe* vermeldt, dat er den 4den bedenkelijke berigten zijn ontvangen omtrent de houding die Rusland na de mislukte zending van den Vorst Menzikoff jegens Turkije aanneemt, en deelt verder, op gezag van de *Morning-Post*, een bericht uit Parijs van den 3den mede, volgens hetwelk een aldaar ontvangen telegraphisch bericht uit Berlijn van den 2den, zou melden dat het vierde legercorps in Polen zich gereed maakt om terstond op marsch te gaan, hebbende de commanderende Generaal Danenberg bevel uit St. Petersburg ontvangen om met versnelde marschen naar Bessarabië op te rukken, ten einde het aan de Moldavische grenzen gelegeerde Russische corps te vervangen, hetwelk den 10den dezer de Donau-Vorstendommen moest binnentrekken.

Thans is gebleken dat de Kanselier der Russische legatie alhier is gebleven, om de belangen van handel en scheepvaart en die der Russische onderdanen te behartigen, welke men eerst had gezegd dat aan het Oostenrijksche Gezantschap waren toevertrouwd.

Het active leger bestaat uit: infanterie 100,800, ruitery 17,280, veldartillerie 9100, vesting-artillerie 3000, genie 1600 en gedetacheerde corpsen 6000, te zamen 138,780 man. Voor de soldij en het onderhoud dezer troepen is jaarlijks 60 millioen benoodigd. Het jaarlijksch contingent voor de rekrutering is 25,000 man, welke niet langer dan 6 jaren in dienst blijven.

ALGERIE.

Volgens de laatste berigten bevond de Gouverneur-Generaal zich bij de Beni-Tisi, en men dacht dat hij zich naar Ziama zou begeven, ten westen van het eiland Mansouriah in de golf van Bougie. De colonne van den Generaal Mac-Mahon was den 29sten Mei op marsch aan de andere zijde van Babor, en men veronderstelde dat zij later aan den oever der zee zou komen, om zich met de colonne van den Gouverneur-Generaal te vereenigen. De beruchte Bou-Barghla, de Sheik van de meeste ten westen van Babor gelegeerde stammen, had zich nog niet aan de Fransche troepen durven vertoonen.

WEST-INDIE.

St. GEORGE D'ELMINA, 27 April.

De twist tusschen het Engelsche gouvernement en den Vorst van Ashanty is gelukkig in der minne geschikt, en de Ashantysche troepen waren dien ten gevolge naar de rivier de Pra terug getrokken. De Britsche Luitenant Browell was ongedeerd tot zijne landgenooten teruggekeerd.

De Cabesiers Assia Tjebbo en Djebrie, overtuigd van verraad, zijn, in tegenwoordigheid van den Britschen Gouverneur en zijne Officiëren onthoofd. De handel, welke geheel stil stond, belooft nu ten gevolge van het opheffen der vijandelijkheden, weder te zullen herleven.

OOST-INDIE.

De *Indiër* bevat het volgende: In ons nummer van 19 Maart jl. deelden wij de uitzending mede van den algemeenen Secretaris, den Heer M^r. A. Prins, als gouvernements-Commissaris naar de Westersafdeeling van Borneo, als het gevolg van ontrustende tijdingen, die van dit gedeelte van Borneo waren ontvangen, nopens de verhouding der Chinezen te Montrado tegenover de Europeanen. Thans vernemen wij, dat de Merapi, die den Heer Prins naar Borneo had overgebragt, ook troepen had medegevoerd; dat dit stoomschip op den 8sten Maart met dépêches ter reede van Batavia was aangekomen, en dat het stoomschip Celebes den 10den Maart daaraanvolgende naar de westersafdeeling van Borneo vertrok, op nieuw 125 man troepen medevoerende. Uit een en ander blijkt, dunkt ons, dat de staat van zaken aldaar niet geacht kan worden geheel bevredigend te zijn. De *Javasche Courant* blijft over deze aangelegenheid het diepste stilzwijgen bewaren. Zou de Minister van Koloniën ook in Nederland datzelfde voorbeeld volgen?

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 9den Junij 1853, 's namiddags ten 1½ ure.

Onderwerpen.

- 1°. Verordening omtrent de belasting voor plaatsen in de Vleeschhal en op de Vleeschmarkt.
- 2°. Request van T. W. van Hartrop, omtrent den afstand van een gedeelte van het slop in het Noordeinde.
- 3°. Rekening van den Schuttersraad, over 1852.
- 4°. Rekening van de Armabakkerij, over 1852.
- 5°. Voordragt tot verhoging van Art. 114 der begroeting.
- 6°. Voorwaarden van verpachting der tienden onder Leyderdorp.
- 7°. Voorwaarden van verhuring van Vischwater.
- 8°. Instructie voor den Algemeenen Marktmeester.

220^e Staats-Loterij.

Trekking der Vierde Klasse.

1ste Trekking. N°. 2430 een prijs van f 2,500. N°. 13213 een prijs van f 1,250. N°. 2562, 4329, 7916, 10706 en 15106 ieder een prijs van f 1,000.

2de N°. 19766 een prijs van f 25,000. N°. 1614 een prijs van f 1,250. N°. 12156 een prijs van f 1,000.

ADVERTENTIEN.

Na een langdurig doch geduldig lijden overleed op heden mijn Bartelgje, geliefde Echtgenoot ANTHONY TURION, in den gezegenden onderdom van 89 jaren, na eens allergelukkigste Echtvereeniging van ruim 44 jaren.

M. F. LE NORMANT,

LEYDEN, 4 Junij 1853.

Wol. A. TURION.

Ook namens de Kinderen.

Kenige Kennisgeving.

De Rangregeling in het Faillissement van G. C. BOLLINGER, *Roek- en Banketbakker te Leyden*, is heden ter Griffie der Arrond.-Regtbank te Leyden gedeponeerd, om aldaar gedurende 14 dagen ter inzage te verblijven.

De Curator in het Faillissement,

LEYDEN, 7 Junij 1853.

M^r. P. VAN OUTEREN.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

Krachten bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris, worden alle bekende en onbekende Schuldverschers (de Bevoorregte, Pand- of Hypotheekhebbende daaronder begrepen) in den Boedel van den Gefailleerden PIETER DANIEL WALEF, *Winkelier op de Botermarkt te Leyden*, opgeroepen, om op Woensdag den vijftienden Junij 1853, des voormiddags ten elf ure te compareren ter Vergaderzaal der Regtbank te Leyden, ten einde hunne schuldvorderingen te doen verifiëren.

De Curator in genoemd Faillissement,

M^r. G. A. DE VASSY, *Advocaat*.

Aan allen die aan de Firma der GEBR. WIERDELS, te Leyden of Gouda eenige Leverancien gedaan of met die Firma eenige andere Handelingen mogten gesloten hebben, welke op heden nog onvoldaan zijn, wordt verzocht deswegens zoo spoedig mogelijk franco specifieke Rekening in te zenden aan het adres der Firma te Leyden.

LEYDEN, 1 Junij 1853.

De percelen welke op Zaterdag den 4den Junij 1853 in het Heeren-Logement aan den Burg, binnen de Stad Leyden, ten overstaan van den Notaris C. KLAVERWYDEN, zijn geveild, zijn in Bod gebragt, als:

Het HUIS in het Noordeinde te Leyden, op . . . . . f 1,076.—

Nader Verhoogd met . . . . . 200.—

De BOUWMANS-WONING en stuk TEELGROND, gelegen omtrent den Singel buiten de Koepoort der Stad Leyden, onder Soeterwoude, op . . . . . 1,575.—

Nader Verhoogd met . . . . . 325.—

Zullende nog Verhoogingen worden aangenomen ten Kantore van den genoemden Notaris te Soeterwoude, tot daags voor den Afslag.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEFVEN.

MAANDAG, 6 Junij.

	Laagst koers.	Hoogst koers.	Gesloten.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld a 2½ pCt.	63½	63½	63½
Dito Certificaten 5	76½	76½	76½
Dito dito 4	94½	95½	95½
Amortisatie Syndicaat 3	—	—	—
Handelmaatschappij 4	126½	126½	126½
O. I. Leening 4	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg 4	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg 4	—	—	—
Haarlemmermeer 5	—	—	—
FRANKRIJK, Certif. 3	—	—	—
Dito dito 5	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPEL 1798 en 1816 5	108½	108½	—
Dito dito 1828 en 1829 5	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 5	—	—	—
Dito 1840 4	93½	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. 4	98	—	—
Dito dito Nieuwe 4	92½	—	—
Inschrijving in Assign. 6	—	—	—
Certificaten van dito 6	74½	—	—
POLEN, Aandeelen 1825 . . . . . f. 500	—	—	—
Dito Obligatiën 4	86½	—	—
SPANJE, Obligatiën . . . . . a 1 pCt.	23½	23½	23½
Dito Obligatiën 3	47½	—	—
Dito Binnenl. a 6 m. 3	48½	—	—
Bewijzen Coupons 6	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. 5	—	—	—
Dito 4	—	—	—
Dito Metall. 5	82½	82½	—
Dito Nieuwe 5	94½	94½	—
Dito 1847 . . . . . 2½	42½	42½	—
BELGIE, Banc. 2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD 2½	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £ 5	98½	—	—
PORTUGAL, te Londen 5	88½	—	—
Dito dito 4	34½	36½	36½
VENEZUELA, ... 3½	88½	39½	—
MEXICO, ... 5	25½	25½	25½
AMERIKA, Bankactiën 4	—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.

DE BURGMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat door den Raad der Gemeente in zijne Vergadering van den 14 Mei jl., is vastgesteld de volgende:

VERORDENING

op de verdeling der gemeente in wijken en gebuurten en op het bestuur van deze.

EERSTE AFDEELING.

Van het grondgebied der gemeente en zijne verdeling.

Art. 1. Het grondgebied der gemeente strekt zich uit tot den kring der Stads Singels en hunne slooten met al wat daar binnen gelegen is, benevens a. de gebouwen, tuinen en bleekerijen buiten de Mare- en Rijsburgsche poorten, van den Maredijk tot omtrent de Pesthuislaan, zijnde de voormalige buitenvrijdom dezer stad, aldaar bekend geweest onder wijk IX, numero 14 tot 37 ingesloten, laatst begrepen geweest onder de gemeente van Oegstgeest, zijnde bij het kadaster bekend sub sectie A. nos. 137 tot en met 153, 156 en 157, 159 tot en met 167, 179, 182 tot en met 189, 195 en 196, 198 tot en met 200, 202, 204, 207 tot en met 211, 213, 240, 259 tot en met 273, 281, 285, 286, 288 tot en met 295, 297, 298, 302 tot en met 305, 308, 315 tot en met 317, 328, 329, 335, 336, 338, 342 tot en met 346, 354 tot en met 356; b. het Plein buiten de Zijlpoort van de Singelgracht tot aan het eerste bruggetje in den weg, benevens dat gedeelte water daarnevens gelegen, doorgaans gebruikt tot ligplaats der Friesche turfschepen, te voren begrepen geweest onder de gemeente van Leyderdorp, bij het kadaster bekend sectie A. nos. 217, 220 en 221; c. het Plein buiten de Wittepoort van het Paardenwed tot het midden der sloot, gelegen aan den oostelijken kant van een tuin van den Heer Keun (thans Ds. C. R. Bentfort), begrepen geweest onder de gemeente van Soeterwoude, kadaster sectie A. n°. 232.

Art. 2. De gemeente is verdeeld in negen wijken, die weder in negen en dertig afdeelingen, gebuurten genaamd, gesplitst zijn.

Art. 3. Wijk I heeft twee zulke afdeelingen of gebuurten, loopende de eerste gebuurte van de Noordeindsbrug langs de westzijde van het kort Rapenburg, de zuidzijde van het Galgewater, de Weddesteeg (beide zijden), den nedergelegden vestwal, de zuidzijde van de Groenhazegracht, de Doelengracht oostzijde, de Doelensteeg, het Rapenburg tot aan de Noordeindsbrug en bevattende het Noordeinde, de Valkesteeg, de beide Sloppen, de Witte Poort, het Bolwerk, de Sliksteeg, de Zwijnhoornsteeg, het Zand of de Varkenmarkt en de Groenhazegracht (beide zijden); de tweede van de Doelenbrug aan het Rapenburg langs de noordzijde van de Doelensteeg (met de huizen van de getrouwde militairen); — voorts langs het Rapenburg tot aan den Vliet, den Vliet westzijde, tot aan de Vest, de Bakkersteeg (beide zijden), de geamoveerde Blaauwsteeg, de Doelenachtergracht, de Nonnensteeg aan beide zijden tot aan het Rapenburg en bevattende de huizen op de Doelengracht westzijde, de Meutjessteeg, de Zegersteeg en de Cellebroersgracht (beide zijden).

Wijk II heeft twee zulke afdeelingen of gebuurten, loopende de eerste van het Rapenburg aan den Vliet, langs de oostzijde van den Vliet tot aan den vestwal, langs den vestwal tot aan de Koepoort en voorts tot aan de Stadspoort tegenover de Garenmarkt, de Garenmarkt westzijde, de Raamsteeg noordzijde, de Koepoortgracht westzijde, het Rapenburg zuidzijde tot aan den Vliet en bevattende de Molensteeg, de Kampersteeg, de Conscientiestraat, de Kijfhoekstraat tot aan de Stadspoort op de Garenmarkt, de Sint Jacobsgracht, de Garenmarkt westzijde, de twee Raamstegen noordzijde, de Koepoortgracht oost- en westzijde; — de tweede van de Stadspoort tegenover de Garenmarkt, langs de Hoefstraat of Kijfhoek tot aan de Zijdracht, achter den korenmolen de Oranjeboom om, naar de Binnenvestgracht, deze langs tot aan de achterste Kraaijerstraat, de westzijde van deze straat, de noordzijde van het Levendaal tot aan de Garenmarkt, en deze aan de oostzijde tot aan de Kijfhoekstraat en bevattende de korte Raamsteeg, de Zijdracht, de Kalverstraat, de Geeregracht, de Geerestraat, de Klikstraat, de Gortenstraat, de Haverstraat, de Zwanenburgsteeg en het Berkendaalsteegje.

Wijk III heeft vier zulke afdeelingen of gebuurten, loopende de eerste van het Levendaal, de oostzijde van de achterste Kraaijerstraat, langs de Binnenvestgracht den hoek om tot aan het Levendaal, langs de noordzijde van het Levendaal, tot aan de Kraaijerstraat en bevattende, de Pakstraat, de achterste Rijnstraat, de middelste Gristen- en Haverstraten; — de tweede van de brug voor de Kraaijerstraat, langs de noordzijde van den Nieuwen Rijn, langs de Binnenvestgracht, de zuidzijde van het Levendaal, de oostzijde van de Kraaijerstraat tot aan den Nieuwen Rijn, en bevattende de Hoogewoerd, de Rijnstraten en de Bolwerkstraat; de derde van de brug voor de Kraaijerstraat, deze langs de westzijde, voorts het Levendaal zuidzijde, de Sint Joristeeg oostzijde, de Watersteeg oostzijde, den Nieuwen Rijn tot aan de Kraaijerstraat en bevattende de Hoogewoerd, de beide Waterstegen, de Kraaiwelsteeg, de Wielmakersteeg, de Vrouwensteeg en de Spilsteeg; en de vierde van de brug voor de Watersteeg, deze langs de westzijde, de westzijde van de Sint Joristeeg, de zuidzijde van het Levendaal, de noordzijde van het Steenschuur, het Gangetje, de noordzijde van den Nieuwen Rijn tot aan de Watersteeg en bevattende de Kaardensteeg, de Barbarasteeg en de Stinksteeg.

Wijk IV heeft vijf zulke afdeelingen of gebuurten, loopende de eerste van de Hoogewoerd langs de zuidzijde van het Gangetje, de oostzijde van de Botermarkt en Vismarkt, de zuidzijde van de Maarsmansteeg en Pieterskerk Choorsteeg, de westzijde van de Langebrug, de zuidzijde van het Steenschuur tot aan de Breedestraat en bevattende de Breedestraat, de Mosterdsteeg, de Choorlammersteeg, de Torensteeg, de Koornbrugsteeg, de Kapelstraat, de Wolsteeg, de Ketelboetersteeg, de Plaatsteeg en de Boomgaardsteeg; de tweede van het kruis op de Langebrug, de zuidzijde van de Pieterskerk Choorsteeg langs den inhoek tot aan de Nieuwsteeg, de zuidzijde van de Kloksteeg, langs de zuidzijde van het Rapenburg, de westzijde van de Langebrug tot aan de Pieterskerk Choorsteeg en bevattende de Nieuwsteeg, de Heerensteeg, de Salomonsteeg, de Scheepmakersteeg, de Zonneveldsteeg; de derde van de brug aan de Kloksteeg, deze langs de noordzijde, achter om de Pieterskerk langs de westzijde van de Pieterskerkstraat en Pieterskerkgracht, de zuidzijde van de Langebrug, de oostzijde van het Rapenburg tot aan de Kloksteeg en bevattende de Papengracht, de Hontstraat, het Geregt, de Muskadelsteeg, de lange Schoolsteeg, de Lokhorststraat en de huizen rondom de Pieterskerk; — de vierde van het Rapenburg aan de Langebrug, deze langs de zuidzijde, de Pieterskerkgracht en Straat oostzijde, de bogt van Guinee, de noordzijde van de beide Pieterskerk Choorstegen, de zuidzijde van de Breedestraat, de oostzijde van het Rapenburg tot aan de Langebrug en bevattende de Papenstraat en korte Schoolsteeg, de Moenapiksteeg, de Diefstegen, het Kuipersteegje, de Arend van Roltensteeg; en de vijfde van het kruis op de Breedestraat langs de noordzijde van de Maatsmansteeg, den Rijn, de Aalmarkt en Boommarkt, de oostzijde van het kort Rapenburg, de noordzijde van de Breedestraat tot aan de Maarsmansteeg en bevattende de Mandemakersteeg, de Vrouwensteeg, de gouden Leeuwpoort, de Kabbeljaauwsteeg.

Wijk V heeft vijf zulke afdeelingen of gebuurten, loopende de eerste van den hoek langs het Galgewater, langs de Morsch- en Rijsburger Poorten, de Binnenvestgracht, de westzijde van de IJzerengracht, de Heestenmarkt, de Steenstraat, het korte Galgewater tot aan den hoek, en bevattende de Klei- of Galgstraat, de Smalsteeg, de Kruisstraten, de Narmstraten, de Steenstraat, de St. Aagtenstraat, de beide molens op de vestwal; — de tweede van den hoek aan de IJzerengracht, langs den Ouden Singel, de westzijde van de Mare, de noordzijde van de Binnenvestgracht, de oostzijde van de IJzerengracht tot aan den Ouden Singel en bevattende de Fokkesteeg, de Scheistraten, de Prinsensteeg, het Wijkstraatje en den molen de Valk; — de derde van den hoek aan de Mare langs den Ouden Singel, de westzijde van de Volmolengrachten, de Binnenvestgracht, de oostzijde van de Mare tot aan den Ouden Singel en bevattende de Westvolmolensteeg, de Spek- of Varkesteeg, de Bijnveststeeg en de huizen op den vestwal; — de vierde van den hoek aan de Volmolengracht, voorts den Ouden Singel, de westzijde van de Oostdwersgracht, de Binnenvestgracht, de oostzijde van de Volmolengrachten tot aan den Ouden Singel en bevattende de Zandstraten, de Batestraat, de Tweelingstraat, het Prinsensteegje, het Werk- of Vogelstraatje, de Oostvolmolensteeg; — de vijfde van de Oostdwersgracht, den Ouden Singel, voorts de westzijde van de Oude Heerengracht of de Hontmarkt, de Binnenvestgracht, de oostzijde der Oostdwersgracht tot aan den Ouden

Singel en bevattende de Koolstraten, het Brandewijngrachtje, het Koolgrachtje, de Botwerkstraat, het Huigstraatje, den korenmolen en de huizing op de vest.

Wijk VI heeft zeven zulke afdeelingen of gebuurten, loopende de eerste van den hoek aan de Oude Vest langs den Kouden Hoek of de Heerengracht, langs de noordzijde van den Ouden Rijn, de oostzijde van de Pelikaan- of Bakkersteeg, de Oude Vest tot aan de Heerengracht en bevattende de Vestestraat of Koesteeg, de Bokkesteeg of Marialijensteeg, de Klimmende Leeuwsteeg en de Groene Poort; — de tweede van de Oude Vest langs de westzijde van de Pelikaan- of Bakkersteeg, de noordzijde van de Marendorpsche Achtergracht, de oostzijde van de Volmolengracht, de Oude Vest tot aan de Bakkersteeg en bevattende de lange Duizenddraadsteeg, de Bouwelouwesteeg en de Paradijssteeg; — de derde van den hoek der Oude Vest langs de westzijde van de Voldersgracht, de noordzijde van de Marendorpsche Achtergracht, de oostzijde van de Mare, de zuidzijde van de Oude Vest tot aan de Voldersgracht en bevattende de Janvossensteeg, de lange Schagensteeg, de noord- en zuidrunderstegen, de Klaresteeg, de Mirakelsteeg en de Koddesteeg; — de vierde van den hoek der Bakkersteeg langs de Ouden Rijn noordzijde, de oostzijde van de Kerksteeg en korte Paradijssteeg, de zuidzijde van de Achtergracht, de westzijde van de Bakkersteeg tot aan den Ouden Rijn en bevattende de Leegewerfsteeg, de Duizenddraadsteeg, de Lobbesteeg, de korte Bouwelouwesteeg en het Lombardsteegje; — de vijfde van den hoek aan de Donkersteeg langs de noordzijde van den Ouden Rijn, de westzijde van de Kerksteeg en korte Paradijssteeg, de zuidzijde van de Achtergracht, de oostzijde van de Mare tot aan den Ouden Rijn voor de Donkersteeg en bevattende de Dullebakkersteeg, de Kuipersteeg, de Donkersteeg, de korte Janvossensteeg en de korte Schagensteeg; — de zesde van den hoek van de Turfmarkt langs de noordzijde van de Haarlemmerstraat, de Brandewijnsteeg; de westzijde van de Mare, de Oude Vest en Turfmarkt tot aan de Haarlemmerstraat en bevattende de St. Ursula- of Moriaansteeg, de Michielstraat, het Klooster, de Vrouwekerkamp, de Joseph- of Sionsteeg, de lange en korte Agnietestraat, de Vrouwekerkstraat, de Dolhuissteeg, het Vrouwe Kerkhof, de Hazewindsteeg, de Meer Annasteeg en de Lijsbethstegen; — de zevende van den hoek aan de Borstelbrug langs den Apothekeerdijk, den stillen Rijn, de westzijde van de Mare, de zuidzijde van de Brandewijnsteeg, de Haarlemmerstraat langs het Galgewater tot aan de Borstelbrug en bevattende de Paardensteeg, de Schapensteeg, de Janbannesteeg, de Vrouwensteeg, de Goegerritsteeg, de Spijkerboorsteeg en de Haarlemmerstraat.

Wijk VII heeft acht zulke afdeelingen of gebuurten, loopende de eerste van den hoek aan de Hoogstraat langs de zuidzijde van den Ouden Rijn, de westzijde van de Hooglandsche Kerkgracht, de oostzijde van de Beschuitsteeg, den Nieuwen Rijn en de Hoogstraat aan den hoek van den Ouden Rijn en bevattende de Nieuwstraat en de Burgsteeg; — de tweede van de Nieuwstraat langs de westzijde van de Hooigracht, de zuidzijde van den Ouden Rijn, de oostzijde van de Hooglandsche kerkgracht achter de Hooglandschekerk om, de Nieuwstraat tot aan de Hooigracht en bevattende den Middelweg, de Choorsteeg, de Heerensteeg, de Koppenhinkstegen en de Kerksteeg; — de derde van den hoek aan de Hooigracht langs den Ouden Rijn, de westzijde van de Middelstegracht, de noordzijde van de Groenesteeg, de oostzijde van de Hooigracht tot aan den Ouden Rijn en bevattende de Vleeresteeg; — de vierde van de Groenesteeg, de westzijde van de Middelstegracht, den Nieuwen Rijn, de oostz. van de Beschuitsteeg, de zuidzijde van de Nieuwstraat, de oostzijde van de Hooigracht tot aan de Groenesteeg, daarvan de zuidzijde tot aan de Middelstegracht; — de vijfde van den Nieuwen Rijn langs de oostzijde van de Middelstegracht, de zuidzijde van de Groenesteeg, de westzijde van de Uiterstegracht, den Nieuwen Rijn tot aan de Middelstegracht; — de zesde van den hoek aan den Nieuwen Rijn langs de westzijde van de Heerengracht, de Groenesteeg, de oostzijde van de Uiterstegracht, den Nieuwen Rijn tot aan de Heerengracht en bevattende de Vestestraat; — de zevende van de Groenesteeg langs de oostzijde van de Middelstegracht, den Ouden Rijn, de westzijde van de Uiterstegracht, de noordzijde van de Groenesteeg tot aan de Middelstegracht; — de achte van den Ouden Rijn langs de oostzijde van de Uiterstegracht, de Groenesteeg, de westzijde van de Heerengracht, den Ouden Rijn tot aan de Uiterstegracht en bevattende de Vestestraat en de Kerksteeg.

Wijk VIII heeft vijf zulke afdeelingen of gebuurten, loopende de eerste van den hoek aan den Nieuwen Rijn, de oostzijde van de Heerengracht, het Waardkerkplein, achter de Waardkerk om, langs de westzijde van de Oranjegracht, den Nieuwen Rijn tot aan de Heerengracht en bevattende de Langestraat en de Groenesteeg; de tweede van den Nieuwen Rijn langs de oostzijde der Oranjegracht, de Kerksteeg door het Bonhuis van Noordrijnevest, de Binnenvestgracht, den Nieuwen Rijn tot aan de Oranjegracht en bevattende de Waardgracht, de Kaarsenmakerstraat, de Groenesteeg, de Singelstraat en de Looijerstraat; de derde van den hoek der Heerengracht, langs den Zuidsingel, de Binnenvestgracht, door het Bonhuis van Noordrijnevest, de Kerksteeg, het Kerkplein langs de Heerengracht tot aan den Zuidsingel en bevattende de Oranjegracht, de Waardgracht, de Looijerstraat, de korte Langestraat en de Waardgracht; de vierde van de Kalvermarkt langs de Haven, de Binnenvestgracht, de Zuidsingel, de Kalvermarkt tot aan de Haven en bevattende de Minneboersgracht, de Kijfgracht en de Grofmederij; de vijfde van den hoek aan de Haven langs de Oude Heerengracht, de Binnenvestgracht tot aan de Zijlpoort, langs de Haven tot aan de Heerengracht en bevattende de Verwerstraat, de West- en Oosthavenstraten en de Looijerstraten.

De buitengebuurte maakt uit den geheelen vrijdom buiten de poorten.

Art. 4. De gebuurten worden aan het huis, waarmede zij beginnen, en aan dat, waarmede zij eindigen, van stadsweg aangeduid door middel van een bord, waarop het nummer der wijk en der gebuurte, benevens het eerste en laatste nummer van de tot die gebuurte behoorende huizen, uitgedrukt staan.

Art. 5. Alle woningen en erven moeten aan hunnen hoofdingang zoowel het wijk- als het huisnummer hebben. Bij het verwen der deurkozijnen of het vertimmeren der gebouwen, moet dat nummer binnen acht dagen, nadat het werk zal zijn verrigt, van wege den eigenaar weder duidelijk zichtbaar worden gemaakt.

Art. 6. Wanneer vertimmering van gebouwen vermeerdering of vermindering van percelen ten gevolge heeft, moet de eigenaar binnen veertien dagen na het afloopen dier vertimmering aan den ambtenaar van den burgerlijken stand de bepaling van het huisnummer vragen.

TWEDE AFDEELING.

Van het bestuur der gebuurten.

TITEL I. VAN DE INRICHTING VAN HET BESTUUR DER GEBUURTEN.

§ 1. *Algemeene bepalingen.*

Art. 7. Aan het hoofd van elke gebuurte staat een Heer der gebuurte.

Art. 8. Bij afwezigheid of ziekte van den Heer der gebuurte of bij vacature, wordt zijne betrekking door eenen inwoner der gebuurte, raad gehaald, waargenomen.

§ 2. *Van de benoeming van de Heeren en Bodeu der gebuurten.*

Art. 9. De Heeren der gebuurten worden benoemd door Burgemeester en Wethouders met eene voordragt, hun door de bewoners der gebuurte, voor welke de benoeming moet plaats hebben, te doen.

Art. 10. Tot het opmaken dier voordragt worden, bij vacature, door den Raad der gebuurte en, bij ontstentenis van dezen, door den Heer eener aangrenzende gebuurte, daartoe door den ambtenaar van den burgerlijken stand aan te wijzen, of bij de gewone vierjaarlijkse afstreding, door den Heer dier gebuurte, de mannelijke hoofden van huizegezinnen, die in de gebuurte wonen en den ouderdom van drie en twintig jaren bereikt hebben, ten minste tweemaal vier en twintig uren te voren schriftelijk, opgeroepen, met aanduiding van tijd en plaats der samenkomst. Het lokaal, waar de vergadering gehouden zal worden, wijzen Burgemeester en Wethouders aan. Hij, die de oproeping gedaan heeft, zit in de vergadering voor.

Art. 11. Zij, die volgens Art. 18, N°. 1, 2, 3, 4 en 5, geene Heeren der gebuurten kunnen zijn, worden ook niet toegelaten bij het opmaken der voordragt.

Art. 12. De voordragt moet, wanneer de betrekking tusschen tijds openvalt, binnen ééne maand na dat openvallen plaats hebben. Bij de gewone vierjaarlijkse afstreding geschiedt zij in de maand, die aan de afstreding voorspelt.

Art. 13. De stemming geschiedt bij besloten briefjes, welke na de inkleving in diezelfde vergadering, geopend en voorgelezen worden.

Art. 14. Op de voordragt worden de drie personen geplaatst, die de meeste stemmen verkregen hebben. Zijn de meeste stemmen tusschen meerdere personen verdeeld, zoo worden allen daarop gebragt, die de meeste stemmen hebben erlangd.

Art. 15. De Raad der gebuurten wordt door Burgemeester en Wethouders, zonder vooraangaande voordragt, doch na den Heer der gebuurte te hebben gehoord, benoemd.

Art. 16. De Heeren en Raden der gebuurten ontvangen bij hunne benoeming van Burgemeester en Wethouders eene acte van aanstelling. Bij weigering om de hun opgedragen betrekking aan te nemen, geven zij daarvan binnen acht dagen, nadat hun de acte van aanstelling is toegezonden, schriftelijk, kennis aan Burgem. en Weth.

§ 3. Van de vereischten voor de betrekking van Heer der gebuurte en wie daartoe niet kunnen benoemd worden.

Art. 17. Om Heer der gebuurte te kunnen wezen, moet men den vollen ouderdom van drie en twintig jaren bereikt hebben, kunnen lezen en schrijven en binnen de gebuurte wonen.

Art. 18. Tot Heeren der gebuurten kunnen niet worden voorgedragen: 1°. Studenten aan de Hoogeschool alhier; 2°. krijgslieden in werkelijke zee- of landdienst beneden den rang van Officier; 3°. zij, die in gast-, wees- of armbuizen verpleegd worden; 4°. lijf- en huisbedienden bij hunne meesters inwonende; 5°. die bij eenig armbestuur bedield worden; 6°. herbergiers en tappers van bier of sterken drank.

§ 4. Van den tijd, voor welken de benoeming plaats heeft.

Art. 19. De benoeming tot Heer of Raad der gebuurte geschiedt, voor den tijd van vier jaren. De aftredenden zijn weder benoembaar.

Art. 20. Die tusschentijds benoemd is, bekleedt zijne betrekking slechts zoolang als hij, in wiens plaats hij gekomen is, die bekleedt zou hebben.

§ 5. Van het verlies van en ontslag uit de betrekking van Heer of Raad der gebuurte.

Art. 21. De Heer of Raad der gebuurte die, door verhuizing naar eene andere, die gebuurte verlaat, verliest zijne betrekking. Veertien dagen vóór de verhuizing geeft hij daarvan op het bureau van den burgerlijken stand kennis.

Art. 22. Burgemeester en Wethouders ontslaan ten allen tijde, de Heeren of Raden der gebuurten bij nalatigheid of onwil, uit deze hunne betrekking.

Art. 23. De benoeming wordt door Burgem. en Weth. openbaar bekend gemaakt.

Art. 24. Wanneer een Heer der gebuurte ophoudt die betrekking te bekleeden, zegt hij, of bij zijn overlijden zorgen zijne weduwe of zijne erfgenamen, dat alle registers, stukken of bescheiden, welke hij in die betrekking onder zijne berusting had, wettelijk binnen drie weken na het ophouden zijner hoedanigheid aan zijnen opvolger of aan den voor den Heer der gebuurte waarnemenden Raad overgegeven worden.

§ 6. Van hunne in dienst treding.

Art. 25. Binnen veertien dagen na hunne benoeming stellen de Heeren en Raden der gebuurten hunne naanteekening in een register, te houden bij het bureau van den burgerlijken stand en in een te houden bij dat van politie.

Art. 26. De Heeren der gebuurten ontvangen onmiddellijk daarna Burgemeester en Wethouders een door hen vast te stellen onderscheidingsteeken, waarvan zij voorzien moeten zijn, zoo dikwijls zij zich in het openbaar in hunne betrekking vertoonen.

Art. 27. Na aldus in dienst te zijn getreden, wordt aan hunne woning van stadswege een bord geplaatst, waarop staat: Heer der gebuurte, wijk gebuurte n°. tot n°.

§ 7. Kosten van behaer.

Art. 28. De Heeren der gebuurten nemen hunne betrekking voor niet waar. De registers en verdere benoedigde stukken worden hun van stadswege verstrekt. Ter vergoeding van schrijffoenen, knechtsloon en andere kleine uitgaven, wordt jaarlijks hoogstens eene som van duizend gulden verstrekt, door Burgem. en Weth. te verdeelen onder de gezamentlijke Heeren der gebuurten, naar door hen vast te stellen regelen.

Art. 29. De Heeren der gebuurten kunnen, hetzij ieder voor zich, hetzij in gemeenschap met elkander, een knecht der gebuurte aannemen, ten einde hen in hun werk bij te staan. Zij doen dit onder zoodanige voorwaarden als zij goedvinden, doch moeten de kosten, daartoe benoedigd, uit de hun bij art. 28 toe te kennen vergoeding bestrijden. Zij ontslaan die knechts naar goedvinden.

§ 8. Over de vereeniging van de Heeren der gebuurten eener wijk in een wijk-collegie.

Art. 30. In de eerste vergadering van elk jaar, waarop, ingevolge de bepaling van art. 50, de Heeren der gebuurten in een wijk-collegie bijeenkomen, kiezen zij uit hun midden eenen Voorzitter en, zoo zij dit noodig achten, eenen Secretaris. Van deze benoeming wordt aan Burgemeester en Wethouders kennis gegeven.

TITEL II. VAN DE WERKZAAMHEDEN VAN DE HEEREN DER GEBUURTEN.

§ 1. Van de registers van bevolking der gebuurten.

Art. 31. De Heeren der gebuurten houden naar de volgnummers der huizen een nauwkeurig register van alle personen, welke binnen hunne gebuurte wonen. Dat register zal volgens een model, door Burgemeester en Wethouders vast te stellen, moeten inhouden de nummers der gebouwen en erven, de namen der in huis wonende personen, hunnen ouderdom, hun beroep of bedrijf, hunne godsdienstige gezindte en of zij eigenaars of huurders van het door hen bewoonde zijn. Van al de personen, in dit registers voorkomende, wordt eene alphabetische lijst gehouden.

Art. 32. De registers van de Heeren der gebuurten worden door den ambtenaar van den burgerlijken stand, of de door hem daartoe aan te wijzen ambtenaren van het bureau van den burgerlijken stand, op het eerste en laatste blad ondertekend, en de verdere bladen worden genummerd en gewaarmerkt.

Art. 33. De Heeren der gebuurten teekenen de veranderingen aan, welke de bevolking hunner gebuurte door geboorte, huwelijk, echtscheiding of overlijden ondergaan heeft. Maandelijks geeft de ambtenaar van den burgerlijken stand hun eene nauwkeurige opgave dier veranderingen, welke zij, voor zoo veel dit niet reeds geschied is, in hunne registers, overbrengen.

Art. 34. Zij schrijven degenen, die zich uit eene andere gemeente hier ter stede met der woon nedersetten, en zich binnen hunne gebuurte vestigen, of uit eene andere gebuurte binnen de hunne komen wonen, of in hunne eigene gebuurte van woning veranderd zijn, niet in hun register op, dan na vertoon van het bewijs, dat die personen het een en ander op het bureau van den burgerlijken stand hebben aangegeven, of op bevel van den ambtenaar van den burgerlijken stand.

Art. 35. Wanneer zij ontdekken, dat iemand van buiten de gemeente zich voortdurend binnen hunne gebuurte ophoudt, of van eene verandering van woning kennis krijgen, zonder dat hun het bewijs van inschrijving op het bureau van den burgerlijken stand dezer gemeente thutboud is, geven zij daarvan kennis aan den ambtenaar van den burgerlijken stand, zoo mede met opmoeding der getuigen of andere bewijsmiddelen, aan den Commissaris van Politie, ten einde de overtreding, zoo deze bestaat, geconstateerd worde.

Art. 36. Zoodikwijls door Burgemeester en Wethouders, den ambtenaar van den burgerlijken stand, de commissarissen van politie, de bij het plaatselijk bestuur erkende armvoorgers en de Heeren van andere gebuurten in zage van hunne registers verlangd wordt, zijn zij verplicht die te geven. Zij mogen hun register echter niet buiten hunne woning afgeven, dan op schriftelijke magtiging van Burg. en Weth.

Art. 37. In de maanden Junij en December van elk jaar, gaan zij hunne gebuurten huis voor huis rond, en vergelijken hetgeen zij bevinden met hunne registers.

Art. 38. Zij geven aan den ambtenaar van den burgerlijken stand kennis van de belemmeringen, welke hun in de uitoefening hunner betrekking in den weg gelegd zijn, en doen hem opgave, hoe daarvan, des noods, in regten zal kunnen blijken.

Art. 39. Zij staan, wat de registers der bevolking hunner gebuurte betreft, onder het onmiddellijk toezigt van den ambtenaar van den burgerlijken stand, en zijn verplicht zijne bevelen ten dien aanzien, voor zoverre die niet met de plaatselijke verordeningen in strijd zijn, na te komen.

Art. 40. In den loop der maand Februarij van elk jaar brengen zij, tegen schriftelijk bewijs van ontvangst, hun register op het bureau van den burgerlijken stand over, hetzende dit door den ambtenaar van den burgerlijken stand worde nagegaan. Deze leekent, na in zage van het register genomen te hebben, dit af, en geeft het, van zijne schriftelijke aanmerkingen vergezeld, aan de Heeren der gebuurten terug.

§ 2. Van het afgeven van bewijzen.

Art. 41. De Heeren der gebuurten geven in deze hoedanigheid slechts verklaringen af betrekkelijk personen, die in hunne gebuurte wonen.

Art. 42. De Heeren der gebuurten geven bewijzen van onvermogen ter bekoming van kosteloze genees- of heelkundige hulp of ter bekoming van onderstand, hetzij van armbesturen, hetzij van vrouwen-kraammoeders, af, wanneer zij, na een vooraangaand onderzoek, de overtuiging van dat onvermogen hebben erlangd.

Art. 43. In spoed eischende gevallen worden de door de Heeren der gebuurten afgegeven bewijzen van onvermogen voldoende geacht tot het bekomen van onderstand in art. 42 bedoeld. Die hulp wordt niet verder verleend dan nadat een onderzoek, hebbe plaats gehad van den Heer der gebuurte en den stads Geneesheer, na daartoe ook den armverzorger in het wijk te hebben uitgenoodigd.

Art. 44. De Heeren der gebuurten zorgen, dat, na afloop van de ziekte geene verdere genees-, heel-, verloskundige of andere in art. 42 genoemde hulp worde verleend, dan nadat gebleken is dat de persoon, of hoofden en leden van het huisgezin zijn gevaccineerd. De spoed eischende gevallen in a. 43 genoemd worden hiervan uitgezonderd.

Art. 45. Omtrent personen, welke bewijzen van goed gedrag of bewijzen van onvermogen ter bevordering hunner belangen in regten vragen, geven zij aan den Burgemeester naauwkeurige en, des gevorderd schriftelijke inlichtingen. Wanneer ook op andere punten door het plaatselijk bestuur bij hen met betrekking tot personen, in hunne gebuurte wonende, inlichtingen gevraagd of verlangd worden, geven zij die ten spoedigste en met de meest mogelijke naauwkeurigheid.

§ 3. Van de verdere werkzaamheden der Heeren van de gebuurten.

Art. 46. Wanneer Burgemeester en Wethouders het een of ander spoedig ter kennis van de inwoners der gemeente willen gebragt hebben, kunnen zij aan de Heeren der gebuurte opdragen, dit aan de inwoners hunner gebuurten te doen aanzeggen.

Art. 47. De Heeren der gebuurten geven op aanvraag der belanghebbenden, verklaringen af van de huizen binnen hunne gebuurte, welke ledig staan of enkel tot pakhuis gebruikt worden.

Art. 48. Zij letten op de nummering der huizen binnen hunne gebuurte, en geven van elk verzuim op dat punt aan den Commissaris van Politie kennis.

Art. 49. Zij zijn mede verplicht, overtredingen van politie of handelingen, welke de goede orde storen en binnen hunne gebuurte voorvallen, ter kennis van den Burgemeester of van een der Commissarissen van Politie te brengen, met aanwijzing der getuigen of andere bewijsmiddelen, welke het feit staven.

§ 4. Van de werkzaamheden van de Heeren der gebuurten, in wijk-collegiën vereenigd.

Art. 50. Ten minste tweemaal in het jaar, nadat al de Heeren der gebuurten eener wijk hunnen halfjaarlijkschen rondgang zullen gehouden hebben, en verder zoo dikwerf hun Voorzitter of twee hunner dit verlangen, houden zij eene vergadering, waarin zij al zoodanige bepalingen nemen, als hun het aangrenzen der gebuurten noodzakelijk en het belang der hun opgedragen werkzaamheden doeltreffend doen achten. Op hun verzoek wijzen Burgemeester en Wethouders hun tot het houden dier vergadering een lokaal aan. Uit hoofde het gering aantal gebuurten, zullen de Heeren der gebuurten van de wijken I en II slechts eene vergadering uitmaken, en die van wijk IX met met die van wijk V zamenkomen.

Art. 51. Die vergaderingen of wijk-collegiën maken bij die halfjaarlijksche zamenkomsten een schriftelijk rapport op, het welk zij aan Burgemeester en Wethouders inzenden, die hun, mede schriftelijk, den ontvangst berigten. Zij geven daarin kennis van den toestand der bevolking in elke gebuurte, met bijvoeging van die bijzonderheden, welke volgens art. 31 uit hun register blijken moeten. Zij doen dit vergezeld gaan van eene mededeeling van al, wat de ondervinding hun heeft leeren kennen, als het doel hunner instelling in den weg staande of belemmerende, en verder van alle opmerkingen, welke zij oordeelen, dat ten nutte der bewoners hunner wijk of van eene of meer van hare gebuurten kunnen strekken. Burgemeester en Wethouders maken van dit rapport het noodige gebruik bij het verslag, hetwelk zij volgens art. 182 der gemeentewet jaarlijks verplicht zijn aan den Gemeenteraad te doen.

Art. 52. Burgemeester en Wethouders kunnen hunne bevelen aan de Heeren der gebuurten, hetzij registreeks, hetzij door tusschenkomst van de Voorzitters der wijk-collegiën, doen teekomen. Ook kunnen zij tot bepaalde einden eene algemeene vergadering van alle Heeren der gebuurten bevelen, in welke alsdan de Burgemeester of, bij verhindering van dezen, de ambtenaar van den burgerlijken stand voorziet.

Strafbepalingen.

Art. 53. Met geldboete van een tot vijf guldens worden gestraft: 1°. De eigenaars van gebouwen, die niet volgens art. 5 van een behoorlijk huisnummer voorzien zijn; 2°. de eigenaars van gebouwen die niet aan het voorschrift van art. 6 voldaan hebben.

Art. 54. Met geldboete van twee guldens worden gestraft: 1°. zij, die tot Heeren of Raden eener gebuurte benoemd zijnde, doch weigerende die benoeming aan te nemen, van die weigering niet binnen den tijd, bij art. 16, § 2 bepaald, aan Burgemeester en Wethouders schriftelijke kennis gegeven hebben; 2°. de Heeren der gebuurten, die niet voldaan hebben aan het voorschrift van art. 40; 3°. de Voorzitters der wijk-collegiën, die niet voldaan hebben aan het voorschrift van art. 51.

Art. 55. Met geldboete van vier guldens worden gestraft de Heeren der gebuurten, die 1°. niet binnen den bij art. 21 bepaalden tijd kennis gegeven hebben, op het bureau van den burgerlijken stand van hunne verhuizing uit de gebuurte; 2°. in hunne hoedanigheid van Heer der gebuurte in strijd met art. 41 gehandeld hebben; 3°. gehandeld hebben tegen de artt. 34 en 35; 4°. die inzage van hun register geweigerd hebben aan de daartoe bij art. 36 bevoegd verklaarde personen; 5°. hunne registers binnen hunne woning hebben afgegeven, zonder de magtiging bij art. 36 § 2 voorgeschreven.

Art. 56. Met geldboete van zes guldens worden gestraft de Heeren der gebuurten, die, 1°. nadat zij opgehouden hebben die betrekking te vervullen, hun register niet of niet binnen den bepaalden tijd aan hunne opvolgers of aan den Raad der gebuurte, die tijdelijk de betrekking van Heer der gebuurte bekleedt, overgegeven hebben; 2°. die geen register gehouden, of gedurende meer dan een half jaar nalatig geweest zijn dit bij te houden, of ook niet behoorlijk het bij deze verordening bepaalde ingevuld hebben; 3°. die verzuimd hebben den bij art. 37 bepaalden halfjaarlijkschen rondgang te houden.

Art. 57. De strafbepalingen, in de vorige artikelen, tegen de Heeren der gebuurten bedoeld, zijn ook op de Raden der gebuurten toepasselijk, wanneer deze volgens art. 8 in de plaats van de Heeren der gebuurten optreden.

Overgangsbepalingen.

Art. 58. Deze verordening treedt in werking op 1 Januarij 1854.

Art. 59. Met het in werking treden dezer verordening vervallen alle andere op dit stuk hier ter stede bestaande verordeningen, met name het *Reglement van bestuur voor de gebuurten in de stad Leyden*, gearresteerd den 21 November 1833. De tegenwoordige Heeren der gebuurten blijven hunne betrekking waarnemen, totdat zij door andere volgens deze verordening zijn vervangen.

Art. 60. Burgemeester en Wethouders bepalen den dag van de maanden November en December, waarop in elke gebuurte de voordragt zal opgemaakt worden, waaruit zij de Heeren der gebuurten kiezen.

Art. 61. De alsdan benoemde Heeren der gebuurten hebben vier maanden tijd om hunne registers in te vullen en met deze verordening in overeenstemming te brengen.

Art. 62. De eerste halfjaarlijksche rondgang zal in Junij 1854 plaats hebben.

Art. 63. Binnen drie weken na de benoeming komen de Heeren der gebuurten van elke wijk, met inachtneming van het bepaalde in het tweede lid van art. 40, bijeen, ten einde hunnen voorzitter te benoemen en hunne werkzaamheden verder te regelen. Zij worden daartoe door den oudsten hunner in jaren bijeengeroepen, die, totdat de voorzitter benoemd zal zijn, als zoodanig zal optreden.

Aldus vastgesteld door den Raad der Gemeente *Leyden*, in de openbare Vergadering van den 14 Mei 1853.

De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

Zijnde deze Verordening aan de Gedeputeerde Staten van Zuidholland, volgens hun berigt van den 25 dezer maand, B. N°. 24, in afschrift medegedeeld.